

Equipos de Dinamización da Lingua Galega

COLEXIO PABLO VI-FÁTIMA
AVDA. PABLO VI, Nº 3
32350 A RÚA (OURENSE)
TFNO. 988/310-050
cpr.pablo.sexto@edu.xunta.es

COORDINADOR

JULIO PÉREZ VEIGA

MEMBROS DO PROFESORADO

AVELINO GARCÍA FERRADAL

ROSA MARI GONZÁLEZ CARRERA

EMILIO PARDO CRESPO

ALUMNADO

FÁTIMA PÉREZ MÉNDEZ

IAGO ÁLVAREZ PUGA

RAÚL NOGUEIRA GÓMEZ

OBXECTIVOS

-Promover e participar toda a documentación precisa (Proxecto Lingüístico e Plan Sociolingüístico do Centro) para poñer en marcha as reformas legais a aplicar no presente curso e nos seguintes, que substitúen o anterior Plan Xeral de Normalización do centro.

-Conseguir que os alumnos/as deste centro acaden a precisa competencia no uso da lingua galega.

-Promover accións que garantan os dereitos lingüísticos dos nenos/as galegofalantes durante toda a súa escolarización.

-Normalizar o uso do galego en todo tipo de actividades dentro e fóra do recinto escolar.

-Tratar de superar o rexeitamento que cara á lingua galega que amosa unha parte da Comunidade Escolar, castelán falantes, vencendo os prexuízos que rodean á lingua galega e o seu uso.

- Colaborar co Equipo de Actividades Complementarias e Extraescolares do centro estreitamente para que as accións que leve a cabo teñan presente a potenciación e uso do galego.

-Potenciar actividades que conduzan a unha normalización efectiva do galego con outros centros educativos.

-Informar e asesorar aos mestres sobre as estratexias educativas máis eficientes no terreo da educación bilingüe.

-Coordinar esforzos colectivos a prol da progresiva implantación do galego como lingua habitual do centro na súa dobre vertente oral e escrita.

-Velar pola implicación de todos os compoñentes da Comunidade Educativa no proceso de normalización.

- Utilización da páxina web do centro como vía de potenciación do uso do galego na actividade docente.

ANÁLISE DA CONTORNA SOCIOLINGÜÍSTICA DO CENTRO.

No curso académico anterior, comezou neste centro educativo o proceso de elaboración da Planificación Sociolingüística do Centro (PSC), a cargo do Equipo de Normalización e Dinamización Lingüística (EDLG) e dos diferentes estamentos da comunidade educativa. Trátase dun proxecto aínda non rematado, que continuarán este e, probablemente, no vindeiro curso e que terá unha validez plurianual. Esta Planificación Sociolingüística iniciouse coa elaboración dunha serie de enquisas dirixidas a todos os compoñentes da comunidade educativa (Administración, Departamentos, alumnado, profesorado, persoal de administración e servizos e familias) co obxectivo de coñecer a realidade sociolingüística do centro, e a partir de aí poder marcar os obxectivos a acadar a medio e longo prazo, así como as medidas a poñer en práctica de xeito gradual ao longo do tempo. Tras unha breve e sinxela análise dos datos obtidos nas enquisas, pódense definir os catro índices que se consideran máis relevantes para ter un bo coñecemento da realidade sociolingüística deste centro e do seu contorno:

A contorna sociolingüística do centro.

Este punto refírese á maior ou menor presenza das linguas no contexto físico e social en que está situado o centro:

Lingua empregada habitualmente nas familias.

A lingua que empregan habitualmente as familias nas súas interaccións (entre a parella, cos fillos, coa familia, cos amigos e no traballo) é só o castelán, seguido daquelas familias que usan máis castelán ca galego, as dúas linguas por igual, só galego, máis galego ca castelán e outra lingua. Diminúe o uso exclusivo do castelán e increméntase a porcentaxe dos que afirman usar as dúas linguas (con preferencia do castelán) nas interaccións coa familia, sobre todo aqueles con parentes asentados en contornos rurais.

SITUACIÓN DO PROFESORADO.

As variábeis deste punto definen o perfil sociolingüístico do profesorado, esencial para definir as medidas que se deseñen na planificación, pois será o encargado de aplicar a maioría delas.

Lingua habitual do profesorado.

A lingua falada habitualmente polos profesores do centro coas súas familias é máis castelán ca galego, seguido dos que empregan exclusivamente o castelán, só galego, as dúas por igual e máis galego ca castelán.

Nos intercambios comunicativos cos amigos presentan unha alta porcentaxe os profesores que tamén empregan máis castelán ca galego, moi seguidos polos que usan só castelán, as dúas por igual, e máis afastados se atopan os que fan uso só do galego e máis galego ca castelán. No traballo os profesores empregan habitualmente máis castelán ca galego, seguidos polos que utilizan só o castelán, as dúas linguas por igual, só galego e máis galego ca castelán.

A lingua empregada polos docentes para impartir as súas clases é preferiblemente o castelán, aínda que lles seguen moi de preto os que utilizan indistintamente ambas linguas, pero moi afastados dos que só empregan a lingua galega. A lingua castelá tamén é a escollida pola maior parte do profesorado para falar cos alumnos cando non se atopan na aula, nas entrevistas coas familias, nas comunicacións escritas ás familias, nos escritos que fan fóra do traballo, nas súas lecturas habituais ou cando falan con descoñecidos. O galego empregado en exclusividade nesas mesmas interaccións queda moi por debaixo nas porcentaxes. Nunha porcentaxe intermedia atópanse aqueles que utilizan indistintamente as dúas linguas neses contextos.

Nivel de capacitación para empregar o galego na actividade docente.

Unha alta porcentaxe do profesorado do centro tivo o castelán como primeira lingua ou lingua materna, seguida dos que aprenderon a falar coa lingua galega. Os restantes, ou ben empregaron dende moi nenos as dúas linguas ou outra diferente. O contexto nos que se lles facilitou a aprendizaxe do galego foi fundamentalmente a familia, seguido daqueles que o aprenderon na escola, noutros contextos, coas persoas próximas e algúns achegados recentemente a Galicia que están en proceso de iniciación ou perfeccionamento na lingua do país. En canto ao dominio do galego nas catro destrezas básicas de competencia lingüística, dos datos analizados pódese deducir que o dominio do galego se debilita nas interaccións orais e na expresión escrita, posto que é o castelán na lingua na que se senten máis seguros.

Son moitos os profesores que aprenderon galego na escola, unha alta porcentaxe realizou cursos de iniciación e perfeccionamento, e de especialización.

SITUACIÓN DO ALUMNADO

As variábeis deste punto definen o perfil sociolingüístico do alumnado, dende a súa competencia ata as súas actitudes, pois é importante saber cal é a súa bagaxe cando inician cada unha das etapas da escolaridade.

Lingua utilizada habitualmente polo alumnado na súa vida cotiá.

É salientábel e alarmante o alto número de alumnos de Educación Infantil e Primaria nos que o galego non ten acto de presenza na súa vida cotiá, agás na escola e nalgún contexto puntual no seu contorno (asistencia a contacontos, libros de lectura, relación con avós ou familiares galego falantes, etc.). Nos alumnos de ESO e Bacharelato as relacións habituais que teñen co seu grupo de referencia, cos amigos, fanse nunha alta porcentaxe exclusivamente en castelán, máis castelán ca galego, nas dúas linguas por igual, máis galego ca castelán e só en galego.

Cando falan con alguén que non coñecen empregan preferentemente o castelán, as dúas linguas indistintamente adaptándose á lingua do interlocutor e son moi poucos os que empregan o galego.

Os escritos que fan fóra do traballo escolar están maioritariamente en castelán, nas dúas linguas e en galego.

Lingua empregada habitualmente no seu ámbito familiar.

A lingua maioritaria na que o alumnado deste centro comezou a falar foi o castelán, algúns foron educados en galego e noutras linguas. O castelán é a lingua empregada habitualmente no ámbito familiar, sobre todo, nos alumnos máis pequenos. No alumnado de ESO e Bacharelato a familia convértese no segundo contexto de aprendizaxe da lingua galega, despois da escola, que cobra así moita importancia e pasa a ser o primeiro axente galeguizador. Cando estes rapaces acoden ás súas aldeas (situadas na inmensa maioría en zonas rurais) empregan tanto o castelán coma o galego nas súas relacións. Os pais diríxense aos fillos fundamentalmente en castelán e os avós, que soen ser galego falantes, conservan o galego para as súas relacións cos netos.

ACTIVIDADES

SEMANA DAS LETRAS GALEGAS

- Preparación e distribución, por parte de Equipo de Normalización Lingüística, de diferentes actividades que realizarán os alumnos nas aulas sobre o persoeiro homenaxeado e sobre a razón de ser deste

día, tendo en conta os distintos niveis educativos e as necesidades do alumnado.

- Elaboración da ambientación do colexio (que sexa o resultado de algunhas das actividades planificadas) con carteis, murais e debuxos que fagan referencia:
 - ✧ á celebración en si.
 - ✧ Ao persoeiro homenaxeado.
- Ambientación musical do colexio utilizando para isto a megafonía. A través dela poderemos escoitar:
 - ✧ Música tradicional e moderna nas entradas e saídas do alumnado.
 - ✧ Un breve recital poético con poemas do autor homenaxeado e doutros autores, que se desenvolverá nos primeiros dez ou quince minutos de clase da tarde. Participarán alumnos de distintos niveis que se distribuirán ó longo da semana.
- Dramatizacións: dedicaremos especial atención á posta en escena de fragmentos de obras teatrais ou breves pezas en galego.
- Contacontos: os rapaces máis maiores, pais ou avós do centro traballarán diferentes contos populares que posteriormente escenificarán para os máis pequenos.
- Realización de contos ou poemas.
- Elaboración de paneis-murais que se colocarán en diferentes lugares do colexio para que poida chegar á toda a Comunidade Educativa . Será confeccionado polos alumnos con traballos realizados en tódalas actividades.
- “Todos en galego “: o último día da semana tanto o profesorado coma o alumnado empregarán a lingua galega en tódalas súas relacións, tanto na aula como fóra dela.

